

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Tolk Vlaamse Gebarentaal

////////////////////////////////////
BK-0535-1

1. Globaal

1.1 TITEL

Tolk Vlaamse Gebarentaal

1.2 DEFINITIE

De tolk Vlaamse Gebarentaal (VGT) zet via simultaan tolken, consecutief tolken, fluistertolken, schakeltolken of verbindingstolken een mondelinge boodschap of een boodschap in Vlaamse Gebarentaal (VGT) getrouw en volledig om van brontaal naar doeltaal teneinde de volledige verantwoordelijkheid op te nemen voor het mogelijk maken van communicatie tussen gesprekspartners en om deze communicatie snel, correct en efficiënt te laten verlopen.

1.3 EXTRA INFORMATIE

Om het beroep van de tolk Vlaamse Gebarentaal correct te kunnen beschrijven, wordt gebruik gemaakt van het ERK (Europees Referentiekader - Common European Framework of Reference). Het ERK onderscheidt 6 niveaus: basisgebruiker (A1 en A2), onafhankelijk gebruiker (B1 en B2) en een vaardig gebruiker (C1 en C2).

Een tolk Vlaamse Gebarentaal is een talenknobbel, een cultuurkenner en een communicatiespecialist. Talenkennis is de kernvaardigheid. De tolk heeft een uitstekende beheersing van de eigen moedertaal (Nederlands). De tolk moet in staat zijn boodschappen te tolken op alle taalniveaus (van A1 tot C2). Bijgevolg moet de tolk beschikken over een vergevorderde beheersing van minstens twee talen op C2-niveau. C2 is het niveau van de 'near native speaker' met een academisch denkniveau.

Bovendien beschikt de tolk Vlaamse Gebarentaal naast een ruime algemene kennis eveneens over een geavanceerde kennis wat de verschillende vakgebieden betreft waarin hij als tolk actief is. De tolk zal zijn algemene kennis voortdurend uitbreiden door studie/onderzoek en levenslang leren zodat er kan getolkt worden over uiteenlopende onderwerpen, in verschillende taalvarianten en voor een zeer divers publiek.

Niet onbelangrijk is dat er bij de tolk VGT een aanzienlijke bijkomende 'zwaarte' is in vergelijking met de tolk gesproken talen:

De tolk VGT tolkt in het merendeel van de gevallen naar VGT (= doeltaal), maar VGT is niet de moedertaal van de tolken VGT. Bij de tolken gesproken talen ligt dit anders. Zij tolken wel naar hun moedertaal als doeltaal. De tolken VGT hebben bij de start van hun opleiding geen voorkennis van VGT (= starten vanaf 0) zoals wij zouden starten met het leren van Chinees (= een compleet andere taal die nergens gelinkt is aan het Nederlands).

Tenslotte is de tolk een communicatiespecialist die kennis heeft van en inzicht in de dynamiek van communicatie. Hiervoor is de beheersing van de meest uiteenlopende tolktechnieken aangewezen.

Wat onderscheidt een tolk Vlaamse Gebarentaal van een tolk gesproken taal?

A) Taaleigenheden

- Gebarentalen hebben een visueel-gestueel karakter. Gesproken talen daarentegen zijn auditief-verbale van aard.

Dit modaliteitsverschil zorgt ervoor dat gebarentalen over talige mechanismen beschikken die niet of minder gebruikelijk zijn voor gesproken talen. Het gebruik van de ruimte en het multikanalige gebruik van het lichaam (i.e. het gebruik van verschillende articulatoren zoals beide handen, het gelaat, de blikrichting, het bovenlichaam,... die vaak gelijktijdig gebruikt worden) zijn voorbeelden van deze talige mechanismen. Deze talige mechanismen brengen ook een meer simultane organisatie van de informatie in gebarentalen met zich mee, in tegenstelling tot de eerder sequentiële informatieorganisatie van gesproken talen.

Door deze specifieke grammaticale structuren zijn de linguïstische verschillen tussen het Nederlands en de Vlaamse Gebarentaal erg groot, waardoor het tolken tussen deze twee talen eerder te vergelijken is met het tolken tussen bijvoorbeeld het Nederlands en talen die ver van het Nederlands af staan (zoals bv. Chinees, Arabisch of Lingala).

De tolk VGT werkt dus voortdurend tussen en met twee modaliteiten: de visueel-gestuele modaliteit van de Vlaamse Gebarentaal en de auditief-verbale modaliteit van de gesproken taal. De tolk VGT moet dus niet enkel auditieve informatie (zoals het geval is bij tolken gesproken taal), maar ook visuele informatie verwerken en produceren. De bimodale tolk VGT luistert én kijkt actief naar de aangeboden informatie die zowel auditief als visueel van aard is en moet bovendien de hele tijd wisselen tussen deze twee modaliteiten. Deze voortdurende modaliteitsswitch is een belastende cognitieve inspanning die afwezig is bij de unimodale tolken gesproken taal.

- Gebarentalen beschikken vaak over een vrij specifieke manier van informatie uitdrukken, waardoor het in gebarentalen moeilijk is om informatie vaag en algemeen weer te geven (VGT kent bijvoorbeeld geen equivalent van het Nederlandse "iets" of "ding"). Wanneer de doeltaal (VGT) meer precieze informatie nodig heeft dan in de brontaal (gesproken taal) gegeven wordt, is het voor de tolk VGT lastig om op dat moment zelf te beslissen welke strategie aangewezen is om de boodschap correct weer te geven. Soms is het mogelijk om ook in Vlaamse Gebarentaal vrij vaag te blijven. Als de tolk in de doeltaal (VGT) meer specifieke informatie geeft of moet geven, moet hij zich daarvan bewust zijn. Wanneer een gesprekspartner hierdoor een onterechte veronderstelling zou maken, grijpt de tolk in.

Gebarentalen beschikken over minder talige mechanismen om vaag te blijven door de grotere mate van iconiciteit (zie hieronder) die ze hebben in vergelijking met gesproken talen.

- De gebarenschat (i.e. het lexicon van een gebarentaal) van gebarentalen is gedeeltelijk iconisch van aard. Dit betekent dat er gebaren zijn waarbij er een relatie is tussen de vorm en de betekenis van een gebaar. In Vlaamse Gebarentaal bestaan er bijvoorbeeld meerdere gebaren voor "vermoorden",

waarbij één van die gebaren wordt uitgevoerd als “het neersteken van iemand met een mes”. Wanneer iemand zonder kennis van VGT dit gebaar ziet, “raadt” hij mogelijk op basis van de iconiciteit de betekenis “neersteken met een mes”. De betekenis van dit gebaar is ondertussen echter geëvolueerd naar de algemene betekenis “vermoorden” en kan dus ook gebruikt worden om aan te geven dat iemand werd vermoord op een andere manier dan “neersteken met een mes”. De tolk VGT moet zich bewust zijn van deze iconiciteit en de mogelijke implicaties hiervan bij de gesprekspartners zonder kennis van Vlaamse Gebarentaal.

- Binnen de Vlaamse Gebarentaal bestaat er een grote regionale en leeftijdsgebonden variatie. Dit komt voort uit het feit dat het standaardiseringsproces voor VGT nog niet voltooid is. De tolk VGT moet dus een uitgebreide kennis hebben van deze verschillende varianten voor het begrip en de productie ervan.

- Vlaamse Gebarentaal is nog steeds een onderbestudeerde taal. Dit zorgt ervoor dat nog niet alle bestaande gebaren gekend zijn. Bovendien kent de taal in verschillende domeinen (zoals juridische, medische en academische settings) lexicale hiaten, omdat ze als minderheidstaal niet of in mindere mate de mogelijkheid of nood had om een volledig lexicon te ontwikkelen voor de specifieke vakterminologie van deze domeinen.

Wanneer in de doeltaal (VGT) nog geen equivalent gebaar voorhanden is voor een term in de brontaal (gesproken taal), moet de tolk VGT op basis van de tolksituatie kunnen beslissen welke tolkstrategie hij moet hanteren om de boodschap getrouw en volledig over te brengen in de doeltaal. Aangezien de tolk VGT bijna steeds simultaan werkt, heeft hij slechts weinig tijd voor dit beslissingsproces.

Tolken VGT, en in het bijzonder tolken VGT actief in onderwijssettings, worden regelmatig geconfronteerd met deze hiaten. Door de toenemende integratie van dove mensen in alle niveaus van het reguliere onderwijs verschijnt de nood naar een uitgebreider lexicon in domeinen waar nog geen of slechts gedeeltelijk een equivalente gebarenschat bestaat voor termen uit de gesproken taal.

- Vlaamse Gebarentaal gaat momenteel door een fase van “versnelde ontwikkeling” wat ondermeer een snelle uitbreiding van het lexicon met zich meebrengt. Aangezien de taal onderbestudeerd is, zijn er onvoldoende naslagwerken over de taal en de (recente) evoluties.

De tolk VGT moet zich dus voortdurend en zelfstandig informeren over de vooruitgang van het onderzoek naar en de ontwikkeling van de taal om zijn kennis te onderhouden en uit te breiden.

B) Tolkeigenschappen

- De tolk VGT tolkt zowel vanuit de eerste taal (het Nederlands) naar de vreemde taal als vanuit de vreemde taal naar de eerste taal. Hij doet dit voor beide tolkrichtingen bovendien bijna steeds simultaan. De tolk gesproken taal tolkt eveneens simultaan, maar doet dit voornamelijk vanuit de vreemde taal naar de eerste taal (en in veel mindere mate vanuit de moedertaal naar de vreemde taal, wat voor de tolk VGT wel zeer geregeld voorkomt).

De tolk VGT moet dus over een uitstekende beheersing van het Nederlands en de vreemde taal beschikken om snel en correct boodschappen naar beide talen te kunnen omzetten. Daarbij heeft hij bovendien ook geen tijd voor correctie of revisie.

- Gebarentalen kennen geen schrift. Dat maakt het voor de tolk VGT moeilijker om notities te nemen wanneer hij consecutief wenst te tolken. Bovendien vereist het begrijpen van de boodschap in VGT oogcontact met de gebaarder, waardoor het nemen van notities met VGT als brontaal zeer moeilijk is.

- De tolk VGT tolkt in een brede waaier van settings (onderwijs, conferenties, justitie,...) via verschillende tolkvormen (telefoontolken, videotolken,...) en voor een breed doelpubliek (waaronder doofblinde personen) terwijl tolken gesproken taal eerder een gespecialiseerde werkcontext hebben.

- De tolk VGT beheerst het Nederlands uitmuntend, aangezien hij “de stem” van de dove persoon is en de horende gesprekspartner zijn indruk en oordeel over de dove persoon zal laten beïnvloeden door het taalgebruik van de tolk. De tolk VGT weet zijn taalgebruik dus aan te passen conform de verwachtingen van de situatie en de gesprekspartners teneinde de dove persoon op een correcte wijze te tolken.

- Horende mensen hebben vaak nooit eerder samengewerkt met een tolk VGT, terwijl voor een dove persoon het dikwijls “normaal” is om een tolk VGT in te schakelen. Hierdoor weet de dove persoon meestal meer over hoe samen te werken met een tolk dan de horende gesprekspartners voor wie de tolk VGT tolkt. De tolk VGT krijgt dan ook geregeld voor, tijdens en na de tolkopdracht vragen over de inhoud van zijn werk, de Vlaamse Gebarentaal en Dovencultuur. De tolk VGT weet hoe hij deontologisch op deze vragen reageert en kan de gesprekspartners informeren over de samenwerking met en de rol en verantwoordelijkheden van een tolk VGT.

C) Gebruikerseigenheden

De tolk VGT tolkt voor hele diverse gebruikers. Net zoals Nederlandstaligen het Nederlands niet op eenzelfde niveau beheersen, bestaat die variatie op het niveau van taalvaardigheid eveneens binnen Dovengemeenschappen. Uit onderzoek blijkt dat die vaardigheidsverschillen in Dovengemeenschappen vaak veel groter zijn. Ongeveer 95% van de Vlaamse dove kinderen groeit op in een horend gezin waar ze Vlaamse Gebarentaal niet (als moedertaal) verwerven. De leeftijd waarop deze kinderen van horende ouders starten met het leren van Vlaamse Gebarentaal loopt sterk uiteen. Sommige kinderen starten op vrij jonge leeftijd, anderen erg laat of zelfs te laat. Deze “laatleerders” bereiken geen volledige taalverwerving waardoor er een enorm taalcontinuüm ontstaat tussen hoogopgeleide moedertaalgebaarders aan de ene zijde van het spectrum en “dove personen met minimale taalvaardigheden” aan de andere zijde. Deze laatste groep beheerst noch VGT, noch een gesproken taal en hebben in het algemeen moeite met het begrijpen en uitdrukken van abstracte informatie.

Zoals hierboven reeds vermeld bestaat er ook een grote regionale en leeftijdsgebonden variatie in VGT. Wanneer de tolk VGT een andere regionale variant gebruikt dan de dove persoon, is het voor de tolk lastiger om de dove persoon te begrijpen.

Oudere dove personen hebben soms moeilijkheden om gebaren nauwkeurig te produceren (bijvoorbeeld door artritis). Vroeger werden dove personen meestal oraal opgevoed (zonder aanbod van VGT) en gebruiken sommigen daardoor hun stem bij horende gesprekspartners. Dit maakt het voor de tolk VGT moeilijker om de gebarentaalproductie te begrijpen, aangezien het gebruik van de stem de kwaliteit van VGT negatief beïnvloedt.

Daarnaast kan het gebarentaalgebruik van kinderen niet evident te begrijpen zijn voor de tolk VGT. Communicatie van kinderen is uiteraard sterk verschillend van de manier waarop volwassenen met elkaar communiceren (bijvoorbeeld met meer fouten in het taalgebruik). Bij kinderen kan de vlotheid in Vlaamse Gebarentaal sterk variëren afhankelijk van het tijdstip waarop en de mate waarin VGT werd geleerd en verworven (Dit hangt ook nauw samen met het (niet) hanteren van VGT in het onderwijs). Sommige dove kinderen hebben nooit eerder samengewerkt met een tolk en weten mogelijk niet wat de rol en verantwoordelijkheid van de tolk inhouden.

Gezien de tolk VGT voor heel diverse gebruikers tolkt, moet de tolk een brede kennis hebben van de

Dovengemeenschap in het algemeen en van de Vlaamse Dovengemeenschap in het bijzonder. De tolk VGT houdt rekening met de diversiteit en de grote variatie wat de taalvaardigheid betreft bij dove gebarentaligen.

D) Belasting tolken

- Langdurig tolken in VGT kan belastend zijn voor de gewrichten met een verhoogd risico op Repetitive Strain Injury (RSI) of Occupational Overuse Syndrome (OOS). Het is dan ook belangrijk dat de tolk VGT de algemene fysieke conditie op peil houdt en preventieve maatregelen neemt.

- Informatie opnemen via de ogen vraagt meer fysieke inspanning en focus dan info-opname via de oren. Daarom moet de tolk ervoor zorgen dat de setting optimaal ingericht is (voldoende belichting, geen of minimale visuele afleiding,...)

Er bestaan verschillende tolkvormen: simultaan tolken, consecutief tolken, fluistertolken, schakeltolken, verbindingstolken, tolken van het blad. En types van tolken: conferentietolk, gerechtstolk...

Bij simultaan tolken zet de tolk VGT de boodschap uit de brontaal bijna gelijktijdig om in de doeltaal, waarbij de brontaalspreker of -gebaarder zonder onderbreking doorspreekt. De tolk VGT zit of staat op een positie bij voorkeur naast de horende persoon en voor de dove persoon, zodat er visueel contact is tussen de dove persoon en de tolk VGT. De tolk VGT zorgt ervoor dat de natuurlijke gespreksopstelling (namelijk gesprekspartners zitten over elkaar) zo goed mogelijk bewaard blijft.

Bij consecutief tolken spreekt of gebaart de tolk VGT nadat de brontaalspreker is uitgesproken of de gebarentalige persoon de boodschap in de brontaal (VGT) beëindigd heeft. De boodschap wordt in stukjes verdeeld. Tijdens het spreken of het gebaren luistert of kijkt de tolk VGT en maakt hij aantekeningen, wanneer de spreker pauzeert, geeft de tolk het hele tekstgedeelte in een keer in de doeltaal weer. Vermits de tolk VGT moet kijken naar de dove persoon, is het niet evident voor de tolk VGT om tegelijk gestructureerde notities te nemen wanneer de brontaal VGT is. Gemiddeld luistert de tolk vijf minuten naar een spreker, gebaarder of deelnemer aan een gesprek en tolkt vervolgens consecutief in de doeltaal met behulp van notities. De tolk kan bij het consecutief tolken inschatten wanneer hij extra informatie nodig heeft om de boodschap over te brengen.

Bij fluistertolken zit of staat de tolk naast een kleine groep doeltaalsprekers waarbij hij fluisterend simultaan tolkt. Voor deze werkwijze is geen apparatuur nodig. Fluistertolken worden ingezet wanneer de meerderheid van de groep de brontaal spreekt, met uitzondering van een klein aantal mensen (idealiter niet meer dan drie personen).

Bij tolken van het blad zet de tolk VGT geschreven taal om naar VGT.

Relaistolken worden ingezet wanneer er meerdere doeltalen zijn. Een tolk die de brontaal begrijpt tolkt de boodschap in een taal die door iedere tolk beheerst wordt. Vervolgens zetten zij de boodschap om in hun doeltaal. Bijvoorbeeld, een boodschap in het Russisch wordt voor een groep tolken getolkt in het Engels, die het vervolgens tolken in het Arabisch, Frans en Japans en Britse Gebarentaal.

Een verbindingstolk is een tussenpersoon tussen mensen die elkaars taal niet spreken. Hij geeft kort

weer wat er gezegd is aan één, tussen twee of tussen een groot aantal mensen. Dit kan na een korte toespraak zijn, consecutief, zin-voor-zin, of gefluisterd (fluistertolken); behalve voor het maken van notities is hiervoor geen apparatuur nodig.

De kernvereisten voor de uitoefening van het beroep zijn:

- De tolk kent de theorie van alle betrokken talen (tekstanalyse, tekstgenres, teksttypes, woordenschat, grammatica, taalhandelingen, uitdrukkingen, gezegdes...) ten volle en kan al deze informatie snel en accuraat combineren en transponeren naar een ander taalregister om een boodschap correct over te brengen. Daarnaast is het ook zeer belangrijk dat de tolk een evenwicht kan vinden tussen de techniciteit van de taal en de bedoeling/de boodschap die overgebracht moet worden. De tolk moet zich bewust worden van de ideeën die achter de boodschap schuil gaan en moet er in slagen om boven de woorden en grammaticale zinswendingen uit te stijgen en onmiddellijk door te dringen tot de (onderliggende) betekenis van die samengevoegde woorden en zinsdelen. De tolk dient ook taalvariatie, taalgebruik en stijl- en taalregisters heel goed te beheersen. De tolk dient eveneens de culturele, maatschappelijke, sociale en institutionele achtergrond van de deelnemers en de eruit resulterende verschillen te beheersen. Kortom, de tolk moet even afstand nemen om overzicht te krijgen van het geheel van de boodschap, van de structuur en de bedoelingen ervan.
- De tolk beheerst de zes taalvaardigheden optimaal: lezen, luisteren, gesprekken voeren, spreken, schrijven en schriftelijke interactie, nl. op C-2-niveau voor de moedertaal en de VGT, op C-1-niveau voor de overige taal.
- De tolk tolkt de boodschap op een snelle en accurate manier, zonder enige aarzeling. Het is daarbij belangrijk aandacht te hebben voor de tijd die verloopt tussen het begin van een gesproken of gebaard stukje en het begin van de getolkte versie (simultaan) of het begin van de notities (consecutief). Het vinden van een perfect evenwicht hierbij is essentieel. Enerzijds is het belangrijk om de volledige boodschap te kunnen overzetten en bijgevolg geen enkel onderdeel van de boodschap verloren te laten gaan. Anderzijds kan een woord-voor-woordvertaling ervoor zorgen dat de betekenseenheden verdwijnen.
- De tolk kan zich op zeer korte termijn specifieke (vak)terminologie eigen maken/toe-eigenen en kan deze ook correct inzetten bij het overbrengen van de boodschap. De tolk maakt hierbij eventueel gebruik van de meest efficiënte en recente tools.

Tot slot is het essentieel om het onmiddellijke karakter van het tolken te onderstrepen tegenover het vertalen. In tegenstelling tot vertalers kunnen tolken niet ad hoc opzoeken, controleren, terugkeren, raad vragen aan collega's. De oorspronkelijke uiting wordt slechts één keer uitgesproken of gebaard en dat gebeurt in de taal van de spreker. De uiting in de brontaal is nooit een tweede keer te beluisteren of te bekijken, wat maakt dat de getolkte uitingen in de doeltaal onder tijdsdruk worden uitgesproken of geproduceerd: er is geen tijd voor correctie of revisie vanwege de tolk.

1.4 SECTOREN

- Overheid/Geen PC
- Overige

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

Mede-indieners

VDAB (Vlaamse Dienst Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding)

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): E110801 Vertalen, tolken, 14 november 2013
- Andere: Deontologische code Tolken Vlaamse Gebarentaal

Relatie tot het referentiekader

Volgende basisactiviteiten werden toegevoegd door de arbeidsmarktactoren:

- _ Bouwt een netwerk uit met gebruikers, collega's en andere actoren
- _ Handelt professioneel en volgens deontologische principes
- _ Adviseert de (potentiële) gebruiker
- _ Doet research in functie van de tolkopdracht
- _ Handelt als een vaardig gebruiker van niveau C2
- _ Hanteert een notitietechniek
- _ Gaat om met onvoorziene omstandigheden
- _ Onderzoekt taalkundige fenomenen en theorieën binnen de moedertaal
- _ Onderzoekt taalkundige fenomenen en theorieën binnen twee vreemde talen waaronder VGT

De specifieke activiteit 'Administratie bijhouden' (Id 24193) werd overgenomen uit de competentfiche en aangepast tot de activiteit 'Plant en organiseert de tolkopdracht'.

De specifieke activiteit 'Een klantenportefeuille ontwikkelen, onderhandelen over prestaties en contracten opstellen' (Id 19752) werd overgenomen en omgevormd tot de activiteit 'Organiseert en promoot de eigen dienstverlening'.

De basisactiviteit 'Documentatie inventariseren en de linguïstische en culturele kennis actualiseren' (Id 17076) werd overgenomen en omgevormd tot twee activiteiten: 'Bouwt actief eigen deskundigheid op' en 'Doet research in functie van de tolkopdracht'. Aan de activiteit 'Bouwt actief eigen deskundigheid op' werden bijkomende vaardigheden toegevoegd.

De basisactiviteit 'De modaliteiten voor vertaal- of tolkwerk bepalen in functie van het doelpubliek, de context en volgens de behoeften van de klant' (Id 3805) werd overgenomen en omgevormd tot de activiteit 'Bereidt de tolkopdracht voor'.

De basisactiviteit 'Een tekst of dialoog begrijpen en in een andere taal voor gesprekspartners of op documenten reconstrueren' (Id 24639) werd overgenomen en verwerkt over meerdere activiteiten: 'Verwerkt de gesproken boodschap in de brontaal', 'Verwerkt de VGT-boodschap in de brontaal', 'Tolkt simultaan', 'Treedt op als verbindingstolk', 'Treedt op als relaistolk', 'Treedt op als fluistertolk', 'Tolkt consecutief', 'Handelt professioneel en volgens deontologische principes', 'Gebruikt technische middelen'. Iedere activiteit werd nog uitgebreid met bijkomende vaardigheden.

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
1. Bouwt een netwerk uit met gebruikers, collega's en andere actoren				
<ul style="list-style-type: none"> • Communiceert efficiënt met alle actoren (collega's, gebruikers, opdrachtgevers, specialisten...) 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van sociale vaardigheden • Kennis van onderhandelingstechnieken
<ul style="list-style-type: none"> • Verplaatst zich in de leefwereld van de respectieve gebruikers 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Verplaatst zich in de communicatieve bedoeling van de respectieve gebruikers en houdt hierbij rekening met stijl en register 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt efficiënt samen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt zich proactief op tegenover de collega waarmee hij samenwerkt (bijv. duotolken...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bouwt een netwerk van collega-specialisten uit 	✓			
2. Handelt professioneel en volgens deontologische principes				
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat discreet om met alle informatie in het kader van de opdracht 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van de deontologische code
<ul style="list-style-type: none"> • Voert de opdracht op een transparante wijze uit door inzicht te verlenen in wat hij doet en zegt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt zich steeds neutraal en objectief op voor, tijdens en na de opdracht 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Tolkt volledig en getrouw zonder toevoegingen, weglatingen of wijzigingen 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Voert enkel opdrachten uit waarvan de tolk de kwaliteitsvolle afwerking kan garanderen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Zoekt actief naar oplossingen 		✓		
3. Adviseert de (potentiële) gebruiker				
<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert over wetgeving en regelgeving inzake het gebruik van tolken 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van technische middelen (multimedia, tolkapparatuur...) • Grondige kennis van relevante wet- en regelgeving • Grondige kennis van vergader- en tolktechnieken • Grondige kennis van potentiële omgevingsfactoren • Grondige kennis van de deontologische code
<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert over vergadertechnieken en de aangepaste tolktechnieken 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert over de setting (licht, geluid, positie van de tolk en gesprekspartners en comfort van zitten/staan, videoconferencing, powerpointpresentaties, tolken on site...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert over de eventueel vereiste technische apparatuur 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Informeert over de rol en de functie van de tolk VGT 	✓			
4. Plant en organiseert de tolkopdracht				
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt een eigen planning en agenda bij 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van administratie
<ul style="list-style-type: none"> • Bewaakt de beschikbare tijd 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Treft de logistieke en materiële voorbereidingen (routes uitstippelen, bevestiging opdrachten...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Organiseert het administratief beheer en maakt hierbij gebruik van de meest moderne tools 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt een bestelbon op of ondertekent de bestelbon van de opdrachtgever 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vult tijdig de prestaties aan 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Brengt het tolkenbureau of een andere opdrachtgever op de hoogte van onregelmatigheden of problemen tijdens een 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
opdracht of wanneer onvoorziene omstandigheden het verhinderen aanwezig te zijn op een tolkopdracht				
5. Bouwt actief eigen deskundigheid op				
<ul style="list-style-type: none"> Evalueert zichzelf zelfstandig na iedere opdracht op deontologisch en tolktechnisch vlak en gaat professioneel om met eventuele klachten door de eigen bijdrage en keuzes te motiveren 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Kennis van onderhandelingstechnieken Kennis van actuele thema's (cultuur, politiek, economie, sociale en actuele thema's...) Grondige kennis van vaktaal Grondige kennis van actuele ontwikkelingen in relevante werkvelden Grondige kennis van de Dovengemeenschap (netwerk)
<ul style="list-style-type: none"> Gaat op een constructieve wijze om met kritiek 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Maakt gebruik van feedback en gaat er op een professionele manier mee om 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Wisselt tips en ervaringen uit met collega's om te leren van elkaars deskundigheid 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Ontwikkelt algemene kennis en inzicht in de maatschappelijke, culturele, historische en hedendaagse context, relevant voor het tolken 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Verwerft inzicht in de theoretische modellen uit de tolkwetenschap en de interculturele communicatie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Reflecteert kritisch over de theoretische modellen uit de tolkwetenschap en de interculturele communicatie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Maakt kritisch gebruik van courante modellen en strategieën bij het tolken 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Onderhoudt en verruimt de eigen kennis, attitudes en vaardigheden 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Neemt deel aan vormingsactiviteiten en peer group meetings 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Volgt de ontwikkelingen in het eigen vakgebied op 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
6. Onderzoekt taalkundige fenomenen en theorieën binnen de moedertaal				
<ul style="list-style-type: none"> Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over fonologie, morfologie, semantiek en syntaxis en past de resultaten toe in de praktijk 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Grondige kennis van morfologische aspecten Grondige kennis van syntactische aspecten Grondige kennis van fonologische aspecten (uitspraak) Grondige kennis van semantische aspecten (betekenissen) Grondige kennis van taalvariatie (= de verscheidenheid in taalgebruik tussen mensen en groepen: standaardtaal, dialecten, sociale klasse, jongerentaal...) Grondige kennis van sociolinguïstiek Grondige kennis van pragmatiek Grondige kennis van conversatie- en discoursanalyse Grondige kennis van stijl- en taalregister Grondige kennis van verwantschap en contact tussen talen Grondige kennis van dieperliggende grammaticale structuren en verklaringen
<ul style="list-style-type: none"> Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over taalvariatie (standaardtaal, dialecten, sociale klasse, jongerentaal...) en past de resultaten toe in de praktijk 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over taalgebruik in alledaagse praktijk (sociolinguïstiek, pragmatiek, conversatie- en discoursanalyse) en past de resultaten toe in de praktijk 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over stijl- en taalregister en past de resultaten toe in de praktijk 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over verwantschap en contact tussen talen en past de resultaten toe in de praktijk 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over dieperliggende grammaticale structuren en verklaringen en past de resultaten toe in de praktijk 	✓			
7. Onderzoekt taalkundige fenomenen en theorieën binnen twee vreemde talen waaronder VGT				
<ul style="list-style-type: none"> Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over fonologie, morfologie, semantiek en syntaxis en past de resultaten toe in de praktijk 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Grondige kennis van morfologische aspecten Grondige kennis van syntactische aspecten Grondige kennis van fonologische aspecten (uitspraak) Grondige kennis van semantische aspecten (betekenissen)
<ul style="list-style-type: none"> Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over taalvariatie (standaardtaal, dialecten, sociale klasse, 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
jongerentaal...) en past de resultaten toe in de praktijk				<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van taalvariatie (= de verscheidenheid in taalgebruik tussen mensen en groepen: standaardtaal, dialecten, sociale klasse, jongerentaal...) • Grondige kennis van sociolinguïstiek • Grondige kennis van pragmatiek • Grondige kennis van conversatie- en discoursanalyse • Grondige kennis van stijl- en taalregister • Grondige kennis van verwantschap en contact tussen talen • Grondige kennis van dieperliggende grammaticale structuren en verklaringen
<ul style="list-style-type: none"> • Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over taalgebruik in alledaagse praktijk (sociolinguïstiek, pragmatiek, conversatie- en discoursanalyse) en past de resultaten toe in de praktijk 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over stijl- en taalregister en past de resultaten toe in de praktijk 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over verwantschap en contact tussen talen en past de resultaten toe in de praktijk 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over dieperliggende grammaticale structuren en verklaringen en past de resultaten toe in de praktijk 	✓			
8. Bereidt de tolkopdracht voor				
<ul style="list-style-type: none"> • Informeert zich bij de aanvraag van de opdracht over de talen 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de inhoud van de tolkopdracht • Grondige kennis van bronnenmateriaal
<ul style="list-style-type: none"> • Informeert zich bij de aanvang over het onderwerp van de opdracht 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Informeert zich bij de aanvang over de omstandigheden van de opdracht 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Verzamelt relevante bronnen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Selecteert relevante bronnen 	✓			
9. Doet research in functie van de tolkopdracht				
<ul style="list-style-type: none"> • Bestudeert bronnenmateriaal (o.a. databanken, encyclopedieën, handboeken, terminologiebanken, gespecialiseerde woordenboeken...) in het kader van 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van bronnenmateriaal

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
taalkundige competenties met het oog op een efficiënte voorbereiding van de tolkopdracht				
• Leest zichzelf in de materie in	✓			
• Bouwt een woordenschat aan vaktechnische termen uit	✓			
• Bouwt een gebarenschat aan vaktechnische termen uit	✓			
• Legt thematische videolijsten aan	✓			
10. Verwerkt de gesproken boodschap in de brontaal				
• Luistert naar de inkomende boodschap in de brontaal	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van sociale vaardigheden • Grondige kennis van lexicologische aspecten (woordenschat) • Grondige kennis van morfologische aspecten • Grondige kennis van syntactische aspecten • Grondige kennis van fonologische aspecten (uitspraak) • Grondige kennis van orthografische aspecten (spelling) • Grondige kennis van semantische aspecten (betekenissen) • Grondige kennis van taalvariatie (= de verscheidenheid in taalgebruik tussen mensen en groepen: standaardtaal, dialecten, sociale klasse, jongerentaal...) • Grondige kennis van sociolinguïstiek • Grondige kennis van pragmatiek • Grondige kennis van conversatie- en discoursanalyse • Grondige kennis van stijl- en taalregister • Grondige kennis van dieperliggende grammaticale
• Analyseert de inkomende boodschap in de brontaal	✓			
• Achterhaalt het idee achter een bepaalde formulering door het inzichtelijk aanwenden van woordenschat, uitdrukkingen en constructies		✓		
• Achterhaalt het idee achter een bepaalde formulering door het inzichtelijk begrijpen van cultuurspecifieke elementen		✓		
• Heeft inzicht in metacommunicatie (non-verbale communicatie, context, onderliggende boodschap...) om het idee achter de formulering te achterhalen	✓			
• Maakt indien nodig notities (voor referentiële gegevens, abstracte redeneringen...)	✓			
• Gebruikt een tolktechniek (notuleren, memoriseren...) aangepast aan de tolkvorm (simultaan, consecutief, verbindingstolken) om de volledige inhoud te verwerken	✓			
• Tolkt achtergrondgeluiden (telefoongerinkel, naderende voetstappen, brandalarm, emotie)	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
die doorklinkt in stem, buitenlands accent,...)				structuren en verklaringen
<ul style="list-style-type: none"> Beslist wanneer het tolken van achtergrondgeluiden niet haalbaar is 		✓		<ul style="list-style-type: none"> Grondige kennis van minstens 2 talen (ERK niveau C2): Grondige kennis van spreken (productie): presenteert een duidelijke, goedlopende beschrijving of redenering Grondige kennis van gesprekken voeren (interactie): kan zonder moeite deelnemen aan ieder gesprek en kan zichzelf vloeiend uitdrukken en de fijnere betekenisnuances precies weergeven Grondige kennis van luisteren: kan moeiteloos gesproken taal begrijpen, in welke vorm dan ook Grondige kennis van lezen: kan moeiteloos vrijwel alle vormen van de geschreven taal lezen Grondige kennis van schrijven: kan een duidelijke en vloeiende tekst schrijven in een gepaste stijl Grondige kennis van schriftelijke interactie: kan complexe brieven, verslagen of artikelen op een doeltreffende en logische wijze structureren Grondige kennis van uitdrukkingen en constructies Grondige kennis van tolkvormen: consecutief tolken, simultaan tolken, fluistertolken, relaistolken, verbindingstolken Grondige kennis van de inhoudelijke aspecten van tolktechnieken: inleven, visualiseren, anticiperen, décalage, deverbaliseren, synthetiseren, herformuleren, parafraseren en geheugentraining

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van notitietechnieken: weergeven van ideeën, leggen van verbanden, noteren van referentiële gegevens, noteren van werkwoordstijden en modaliteit, bladschikking... • Grondige kennis van metacommunicatie
11. Verwerkt de VGT-boodschap in de brontaal				
<ul style="list-style-type: none"> • Kijkt naar de inkomende boodschap in de brontaal 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van sociale vaardigheden • Grondige kennis van lexicologische aspecten (woordenschat) • Grondige kennis van morfologische aspecten • Grondige kennis van syntactische aspecten • Grondige kennis van fonologische aspecten (uitspraak) • Grondige kennis van orthografische aspecten (spelling) • Grondige kennis van semantische aspecten (betekenissen) • Grondige kennis van taalvariatie (= de verscheidenheid in taalgebruik tussen mensen en groepen: standaardtaal, dialecten, sociale klasse, jongerentaal...) • Grondige kennis van sociolinguïstiek • Grondige kennis van pragmatiek • Grondige kennis van conversatie- en discoursanalyse • Grondige kennis van stijl- en taalregister • Grondige kennis van dieperliggende grammaticale structuren en verklaringen • Grondige kennis van minstens 2 talen (ERK niveau C2): • Grondige kennis van spreken
<ul style="list-style-type: none"> • Analyseert de inkomende boodschap in de brontaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Achterhaalt het idee achter een bepaalde formulering door het inzichtelijk aanwenden van gebarenschat, uitdrukkingen en constructies 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Achterhaalt het idee achter een bepaalde formulering door het inzichtelijk begrijpen van cultuurspecifieke elementen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Heeft inzicht in metacommunicatie (context, onderliggende boodschap,..) om het idee achter de formulering te achterhalen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Maakt indien nodig notities (voor referentiële gegevens, abstracte redeneringen,...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een tolktechniek (notuleren, memoriseren,...) aangepast aan de tolkvorm (simultaan, consecutief, verbindingstolken) om de volledige inhoud te verwerken 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<p>(productie): presenteert een duidelijke, goedlopende beschrijving of redenering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van gesprekken voeren (interactie): kan zonder moeite deelnemen aan ieder gesprek en kan zichzelf vloeiend uitdrukken en de fijnere betekenisnuances precies weergeven • Grondige kennis van lezen: kan moeiteloos vrijwel alle vormen van de geschreven taal lezen • Grondige kennis van schrijven: kan een duidelijke en vloeiende tekst schrijven in een gepaste stijl • Grondige kennis van schriftelijke interactie: kan complexe brieven, verslagen of artikelen op een doeltreffende en logische wijze structureren • Grondige kennis van uitdrukkingen en constructies • Grondige kennis van tolkvormen: consecutief tolken, simultaan tolken, fluistertolken, relaistolken, verbindingstolken • Grondige kennis van de inhoudelijke aspecten van tolktechnieken: inleven, visualiseren, anticiperen, décalage, deverbaliseren, synthetiseren, herformuleren, parafraseren en geheugentraining • Grondige kennis van notitietechnieken: weergeven van ideeën, leggen van verbanden, noteren van referentiële gegevens, noteren van werkwoordstijden en modaliteit, bladschikking... • Grondige kennis van

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				metacommunicatie <ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van VGT-productie: drukt zich spontaan, zeer vloeiend en precies uit • Grondige kennis van VGT-receptie: kan zonder moeite enige vorm van VGT begrijpen, zowel in direct contact als via media (bijv. opgenomen videomateriaal)
12. Handelt als een vaardig gebruiker van niveau C2				
<ul style="list-style-type: none"> • Begrijpt moeiteloos gesproken taal, in welke vorm dan ook, hetzij in direct contact, hetzij via radio of tv, zelfs wanneer in een snel moedertaaltempo gesproken wordt, als er tenminste enige tijd is om vertrouwd te raken met het accent 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van sociale vaardigheden • Grondige kennis van het Nederlands • Grondige kennis van lexicologische aspecten (woordenschat) • Grondige kennis van morfologische aspecten
<ul style="list-style-type: none"> • Begrijpt moeiteloos VGT, in welke vorm dan ook, hetzij in direct contact, hetzij via video, zelfs wanneer in een snel moedertaaltempo gebaard wordt, als er tenminste enige tijd is om vertrouwd te raken met het accent en taalvarianten 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van syntactische aspecten • Grondige kennis van fonologische aspecten (uitspraak) • Grondige kennis van orthografische aspecten (spelling)
<ul style="list-style-type: none"> • Leest moeiteloos vrijwel alle vormen van de geschreven taal, inclusief abstracte, structureel of linguïstisch complexe teksten, zoals handleidingen, specialistische artikelen en literaire werken. 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van semantische aspecten (betekenissen) • Grondige kennis van taalvariatie (= de verscheidenheid in taalgebruik tussen mensen en groepen: standaardtaal, dialecten, sociale klasse, jongerentaal...)
<ul style="list-style-type: none"> • Maakt bij receptie van de brontekst in VGT gebruik van contextuele, grammaticale en lexicale aanwijzingen om daaruit houdingen, stemmingen en intenties af te leiden en te anticiperen op het vervolg 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van sociolinguïstiek • Grondige kennis van pragmatiek • Grondige kennis van conversatie- en discoursanalyse
<ul style="list-style-type: none"> • Begrijpt complexe technische informatie, zoals bedieningsvoorschriften en specificaties van vertrouwde producten en diensten 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van stijl- en taalregister
<ul style="list-style-type: none"> • Neemt zonder moeite deel aan elk gesprek of discussie in VGT of in het Nederlands 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van verwantschap en contact tussen talen • Grondige kennis van

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt idiomatische uitdrukkingen, niet-standaardtaalgebruik en taalvarianten 	✓			<p>dieperliggende grammaticale structuren en verklaringen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van minstens 2 talen (ERK niveau C2): • Grondige kennis van spreken (productie): presenteert een duidelijke, goedlopende beschrijving of redenering • Grondige kennis van gesprekken voeren (interactie): kan zonder moeite deelnemen aan ieder gesprek en kan zichzelf vloeiend uitdrukken en de fijnere betekenisnuances precies weergeven • Grondige kennis van luisteren: kan moeiteloos gesproken taal begrijpen, in welke vorm dan ook • Grondige kennis van lezen: kan moeiteloos vrijwel alle vormen van de geschreven taal lezen • Grondige kennis van schrijven: kan een duidelijke en vloeiende tekst schrijven in een gepaste stijl • Grondige kennis van schriftelijke interactie: kan complexe brieven, verslagen of artikelen op een doeltreffende en logische wijze structureren • Grondige kennis van uitdrukkingen en constructies • Grondige kennis van cultuurspecifieke elementen • Grondige kennis van VGT-productie: drukt zich spontaan, zeer vloeiend en precies uit • Grondige kennis van VGT-receptie: kan zonder moeite enige vorm van VGT begrijpen, zowel in direct contact als via media (bijv. opgenomen videomateriaal)
<ul style="list-style-type: none"> • Drukt zichzelf vloeiend uit en geeft de fijnere betekenisnuances precies weer 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Presenteert een duidelijke, goedlopende beschrijving of redenering in een stijl die past bij de context en in een doeltreffende logische, academische structuur, zodat de toehoorder in staat is de belangrijke punten op te merken en te onthouden 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vat informatie die afkomstig is uit verschillende bronnen (live of vastgelegd) samen, reconstrueert argumenten en doet hiervan samenhangend verslag. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt verschillende taalvormen i.f.v. de situaties, gesprekspartners 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Herformuleert ideeën, indien nodig 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Schrijft een duidelijke en vloeiende tekst in een gepaste stijl 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Schrijft complexe brieven, verslagen of (wetenschappelijke) artikelen waarin een zaak wordt weergegeven in een doeltreffende, logische structuur, zodat de lezer de belangrijke punten kan opmerken en onthouden 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Schrijft samenvattingen van en kritieken op professionele of literaire werken 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Presenteert complexe en ongewone onderwerpen trefzeker, met zelfvertrouwen en duidelijk in VGT aan een publiek dat er niet mee vertrouwd is 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Structureert een voordracht en past deze aan de behoeften van het publiek aan 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Produceert samenhangende tekst en maakt daarbij volledig en gepast gebruik van 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
uiteenlopende ordeningspatronen en een breed scala van cohesie bevorderende elementen in VGT				<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van VGT • Grondige kennis van lexicologische aspecten (gebarenschat) • Grondige kennis van fonologische aspecten (productie) • Grondige kennis van manuele en niet-manuele aspecten van VGT
<ul style="list-style-type: none"> • Neemt deel op een duidelijke en vloeiende wijze aan schriftelijke interactie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Heeft inzicht in een breed scala van opgenomen en uitgezonden videomateriaal, met inbegrip van enig niet-standaard taalgebruik, het herkennen van fijnere details zoals impliciete houdingen van en verhoudingen tussen gebaarders 	✓			
13. Tolkt simultaan				
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een geschikte tolktechniek (visualiseren of inleven, anticiperen, synthetiseren, herformuleren en parafraseren...) om de volledige inhoud simultaan weer te geven 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van luisteren: kan moeiteloos gesproken taal begrijpen, in welke vorm dan ook • Grondige kennis van de inhoudelijke aspecten van tolktechnieken: inleven, visualiseren, anticiperen, décalage, deverbaleren, synthetiseren, herformuleren, parafraseren en geheugentraining • Grondige kennis van de vormelijke aspecten van tolktechnieken: ademhalingstechniek, correct stemgebruik (volume, toonhoogte, intonatie) en beheersing van de lichaamstaal • Grondige kennis van notitietechnieken: weergeven van ideeën, leggen van verbanden, noteren van referentiële gegevens, noteren van werkwoordstijden en modaliteit, bladschikking... • Grondige kennis van cultuurspecifieke elementen • Grondige kennis van VGT-productie: drukt zich spontaan, zeer vloeiend en precies uit
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt, indien nodig, notitietechnieken (voor referentiële gegevens...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Zet woordenschat, taalspecifieke uitdrukkingen en constructies van de brontaal om zodat de getolkte boodschap natuurlijk en correct aanvoelt voor de gebruikers van de doeltaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vraagt bij onduidelijkheid herhaling of extra uitleg 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft cultuurspecifieke elementen en metacommunicatie weer 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft aan wie er getolkt wordt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft non-verbaal aan dat er actief geluisterd wordt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Zet de boodschap vlot om van de ene naar de andere taal 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Wisselt vlot tussen beide modaliteiten 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Grondige kennis van VGT-receptie: kan zonder moeite enige vorm van VGT begrijpen, zowel in direct contact als via media (bijv. opgenomen videomateriaal) Grondige kennis van manuele en niet-manuele aspecten van VGT
<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt een correcte ademhalingsstechniek zodat de boodschap voor alle gesprekspartners vloeiend en samenhangend overkomt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Hanteert een stemvolume, uitspraak en intonatie zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Vormt de gebaren duidelijk in al hun parameters (handvorm, beweging, oriëntatie, locatie, non-manual features) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Produceert vingerspelling volledig, correct en duidelijk aan een comfortabel afleesbaar ritme en gelijktijdig met het overeenkomstig mondbeeld 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Varieert intonatie, legt de juiste nadruk en prosodie in zinnen en heeft een heldere en duidelijke articulatie in VGT, zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Kiest een toepasselijke frase uit een paraat scala van gespreksfuncties om zijn opmerkingen zo in te leiden dat de aandacht van de geadresseerden wordt getrokken, of om tijd te winnen en de aandacht vast te houden tijdens het nadenken. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Verzorgt de lichaamstaal zodat hij professioneel en standvastig overkomt op alle gesprekspartners 	✓			
14. Tolkt consecutief				
<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt een geschikte tolktechniek (visualiseren of inleven, anticiperen, synthetiseren, herformuleren en parafraseren...) om de volledige inhoud weer te geven 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Grondige kennis van conversatie- en discoursanalyse Grondige kennis van luisteren: kan moeiteloos gesproken taal begrijpen, in welke vorm dan ook Grondige kennis van de

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt, indien nodig, notitietechnieken (voor referentiële gegevens...) 	✓			<p>inhoudelijke aspecten van tolktechnieken: inleven, visualiseren, anticiperen, décalage, deverbaleren, synthetiseren, herformuleren, parafraseren en geheugentraining</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van de vormelijke aspecten van tolktechnieken: ademhalingstechniek, correct stemgebruik (volume, toonhoogte, intonatie) en beheersing van de lichaamstaal • Grondige kennis van notitietechnieken: weergeven van ideeën, leggen van verbanden, noteren van referentiële gegevens, noteren van werkwoordstijden en modaliteit, bladschikking... • Grondige kennis van cultuurspecifieke elementen • Grondige kennis van VGT-productie: drukt zich spontaan, zeer vloeiend en precies uit • Grondige kennis van VGT-receptie: kan zonder moeite enige vorm van VGT begrijpen, zowel in direct contact als via media (bijv. opgenomen videomateriaal) • Grondige kennis van manuele en niet-manuele aspecten van VGT
<ul style="list-style-type: none"> • Zet woordenschat, taalspecifieke uitdrukkingen en constructies van de brontaal om zodat de getolkte boodschap natuurlijk en correct aanvoelt voor de gebruikers van de doeltaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vraagt bij onduidelijkheid herhaling of extra uitleg 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft cultuurspecifieke elementen en metacommunicatie weer 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft aan wie er getolkt wordt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft non-verbaal aan dat er actief geluisterd wordt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Zet de boodschap vlot om van de ene naar de andere taal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Wisselt vlot tussen beide modaliteiten 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een correcte ademhalingstechniek zodat de boodschap voor alle gesprekspartners vloeiend en samenhangend overkomt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Hanteert een stemvolume, uitspraak en intonatie zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vormt de gebaren duidelijk in al hun parameters (handvorm, beweging, oriëntatie, locatie, non-manual features) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Produceert vingerspelling volledig, correct en duidelijk aan een comfortabel afleesbaar ritme en gelijktijdig met het overeenkomstig mondbeeld 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Varieert intonatie, legt de juiste nadruk en prosodie in zinnen en heeft een heldere en duidelijke articulatie in VGT, zodat hij voor 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
alle gesprekspartners verstaanbaar is				
<ul style="list-style-type: none"> Kiest een toepasselijke frase uit een paraat scala van gespreksfuncties om zijn opmerkingen zo in te leiden dat de aandacht van de geadresseerden wordt getrokken, of om tijd te winnen en de aandacht vast te houden tijdens het nadenken. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Verzorgt de lichaamstaal zodat hij professioneel en standvastig overkomt op alle gesprekspartners 	✓			
15. Treedt op als fluistertolk				
<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt een geschikte tolktechniek (visualiseren of inleven, anticiperen, synthetiseren, herformuleren en parafraseren...) om de volledige inhoud simultaan weer te geven 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Grondige kennis van luisteren: kan moeiteloos gesproken taal begrijpen, in welke vorm dan ook Grondige kennis van de inhoudelijke aspecten van tolktechnieken: inleven, visualiseren, anticiperen, décalage, deverbaleren, synthetiseren, herformuleren, parafraseren en geheugentraining Grondige kennis van de vormelijke aspecten van tolktechnieken: ademhalingstechniek, correct stemgebruik (volume, toonhoogte, intonatie) en beheersing van de lichaamstaal Grondige kennis van notitietechnieken: weergeven van ideeën, leggen van verbanden, noteren van referentiële gegevens, noteren van werkwoordstijden en modaliteit, bladschikking... Grondige kennis van cultuurspecifieke elementen
<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt indien nodig notitietechnieken (voor referentiële gegevens...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Zet woordenschat, taalspecifieke uitdrukkingen en constructies van de brontaal om zodat de getolkte boodschap natuurlijk en correct aanvoelt voor de gebruikers van de doeltaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Bij onduidelijkheid vraagt de tolk herhaling of extra uitleg 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Geeft cultuurspecifieke elementen en metacommunicatie weer 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Geeft aan wie er getolkt wordt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Geeft non-verbaal aan dat er actief geluisterd wordt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Zet de boodschap vlot om van de ene naar de andere taal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Wisselt vlot tussen beide modaliteiten 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een correcte ademhalingsstechniek zodat de boodschap voor alle gesprekspartners vloeiend en samenhangend overkomt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Hanteert een stemvolume, uitspraak en intonatie zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vormt de gebaren duidelijk in al hun parameters (handvorm, beweging, oriëntatie, locatie, non-manual features) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Produceert vingerspelling volledig, correct en duidelijk aan een comfortabel afleesbaar ritme en gelijktijdig met het overeenkomstig mondbeeld 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Varieert intonatie, legt de juiste nadruk en prosodie in zinnen en heeft een heldere en duidelijke articulatie in VGT, zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest een toepasselijke frase uit een paraat scala van gespreksfuncties om zijn opmerkingen zo in te leiden dat de aandacht van de geadresseerden wordt getrokken, of om tijd te winnen en de aandacht vast te houden tijdens het nadenken. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Verzorgt de lichaamstaal zodat hij professioneel en standvastig overkomt op alle gesprekspartners 	✓			
16. Treedt op als relaistolk				
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een geschikte tolktechniek (visualiseren of inleven, anticiperen, synthetiseren, herformuleren en parafaseren...) om de volledige inhoud simultaan weer te geven 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van luisteren: kan moeiteloos gesproken taal begrijpen, in welke vorm dan ook • Grondige kennis van de inhoudelijke aspecten van tolktechnieken: inleven, visualiseren, anticiperen, décalage, deverbaleren, synthetiseren,
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt indien nodig notitietechnieken (voor referentiële gegevens...) 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Zet woordenschat, taalspecifieke uitdrukkingen en constructies van de brontaal om zodat de getolkte boodschap natuurlijk en correct aanvoelt voor de gebruikers van de doeltaal 	✓			<p>herformuleren, parafraseren en geheugentraining</p> <ul style="list-style-type: none"> Grondige kennis van de vormelijke aspecten van tolktechnieken: ademhalingstechniek, correct stemgebruik (volume, toonhoogte, intonatie) en beheersing van de lichaamstaal Grondige kennis van notitietechnieken: weergeven van ideeën, leggen van verbanden, noteren van referentiële gegevens, noteren van werkwoordstijden en modaliteit, bladschikking... Grondige kennis van cultuurspecifieke elementen Grondige kennis van VGT-productie: drukt zich spontaan, zeer vloeiend en precies uit Grondige kennis van VGT-receptie: kan zonder moeite enige vorm van VGT begrijpen, zowel in direct contact als via media (bijv. opgenomen videomateriaal) Grondige kennis van manuele en niet-manuele aspecten van VGT
<ul style="list-style-type: none"> Bij onduidelijkheid vraagt de tolk herhaling of extra uitleg 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Geeft cultuurspecifieke elementen en metacommunicatie weer 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Geeft aan wie er getolkt wordt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Geeft non-verbaal aan dat er actief geluisterd wordt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Zet de boodschap vlot om van de ene naar de andere taal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Wisselt vlot tussen beide modaliteiten 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt een correcte ademhalingstechniek zodat de boodschap voor alle gesprekspartners vloeiend en samenhangend overkomt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Hanteert een stemvolume, uitspraak en intonatie zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Vormt de gebaren duidelijk in al hun parameters (handvorm, beweging, oriëntatie, locatie, non-manual features) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Produceert vingerspelling volledig, correct en duidelijk aan een comfortabel afleesbaar ritme en gelijktijdig met het overeenkomstig mondbeeld 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Varieert intonatie, legt de juiste nadruk en prosodie in zinnen en heeft een heldere en duidelijke articulatie in VGT, zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Kiest een toepasselijke frase uit een paraat 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
scala van gespreksfuncties om zijn opmerkingen zo in te leiden dat de aandacht van de geadresseerden wordt getrokken, of om tijd te winnen en de aandacht vast te houden tijdens het nadenken.				
<ul style="list-style-type: none"> • Verzorgt de lichaamstaal zodat hij professioneel en standvastig overkomt op alle gesprekspartners 	✓			
17. Treedt op als verbindingstolk				
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een geschikte tolktechniek (visualiseren of inleven, anticiperen, synthetiseren, herformuleren en parafraseren...) om de volledige inhoud simultaan weer te geven 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van luisteren: kan moeiteloos gesproken taal begrijpen, in welke vorm dan ook • Grondige kennis van de inhoudelijke aspecten van tolktechnieken: inleven, visualiseren, anticiperen, décalage, deverbaliseren, synthetiseren, herformuleren, parafraseren en geheugentraining • Grondige kennis van de vormelijke aspecten van tolktechnieken: ademhalingstechniek, correct stemgebruik (volume, toonhoogte, intonatie) en beheersing van de lichaamstaal • Grondige kennis van notitietechnieken: weergeven van ideeën, leggen van verbanden, noteren van referentiële gegevens, noteren van werkwoordstijden en modaliteit, bladschikking... • Grondige kennis van cultuurspecifieke elementen • Grondige kennis van VGT-productie: drukt zich spontaan, zeer vloeiend en precies uit • Grondige kennis van VGT-receptie: kan zonder moeite enige vorm van VGT begrijpen, zowel in direct
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt indien nodig notitietechnieken (voor referentiële gegevens...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Zet woordenschat, taalspecifieke uitdrukkingen en constructies van de brontaal om zodat de getolkte boodschap natuurlijk en correct aanvoelt voor de gebruikers van de doeltaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vraagt bij onduidelijkheid herhaling of extra uitleg 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft cultuurspecifieke elementen en metacommunicatie weer 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft aan wie er getolkt wordt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft non-verbaal aan dat er actief geluisterd wordt 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Zet de boodschap vlot om van de ene naar de andere taal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Wisselt vlot tussen beide modaliteiten 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt een correcte ademhalingstechniek zodat de boodschap voor alle gesprekspartners vloeiend en samenhangend 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
overkomt				contact als via media (bijv. opgenomen videomateriaal) <ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van manuele en niet-manuele aspecten van VGT
<ul style="list-style-type: none"> • Hanteert een stemvolume, uitspraak en intonatie zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Vormt de gebaren duidelijk in al hun parameters (handvorm, beweging, oriëntatie, locatie, non-manual features) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Produceert vingerspelling volledig, correct en duidelijk aan een comfortabel afleesbaar ritme en gelijktijdig met het overeenkomstig mondbeeld 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Varieert intonatie, legt de juiste nadruk en prosodie in zinnen en heeft een heldere en duidelijke articulatie in VGT, zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Kiest een toepasselijke frase uit een paraat scala van gespreksfuncties om zijn opmerkingen zo in te leiden dat de aandacht van de geadresseerden wordt getrokken, of om tijd te winnen en de aandacht vast te houden tijdens het nadenken. 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Verzorgt de lichaamstaal zodat hij professioneel en standvastig overkomt op alle gesprekspartners 	✓			
18. Hanteert een notitietechniek				
<ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelt een eigen notitiesysteem 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Grondige kennis van notitietechnieken: weergeven van ideeën, leggen van verbanden, noteren van referentiële gegevens, noteren van werkwoordstijden en modaliteit, bladschikking...
<ul style="list-style-type: none"> • Onderscheidt en noteert de gedachten die een spreker mondeling weergeeft 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Onderscheidt en noteert de gedachten die een gebaarder in VGT weergeeft 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Noteert de verbanden tussen de verschillende gedachten via verbindingswoorden (bijv. verbindingswoord 'omdat' drukt een logisch gevolg uit) 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Noteert referentiële gegevens (bijv. data, cijfers, tijdstippen...) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Noteert werkwoordstijden 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Noteert modale werkwoorden (bijv. onderscheid mogen, moeten, willen, kunnen) 	✓			
19. Gaat om met onvoorziene omstandigheden				
<ul style="list-style-type: none"> Gaat ad rem en creatief om met onverwachte situaties: een spreker gebruikt een neologisme (= een taalelement dat nieuw is in een taal), een spreker spreekt te snel...) 		✓		<ul style="list-style-type: none"> Kennis van sociale vaardigheden Kennis van communicatiemodellen Kennis van onderhandelingstechnieken Kennis van de Dovencultuur Grondige kennis van taalvariatie (= de verscheidenheid in taalgebruik tussen mensen en groepen: standaardtaal, dialecten, sociale klasse, jongerentaal...) Grondige kennis van de deontologische code
<ul style="list-style-type: none"> Voorkomt of grijpt in bij conflictsituaties 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Voorkomt misverstanden 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Onderbreekt of staakt de opdracht zodra de neutraliteit niet meer kan worden gegarandeerd zoals bij een gewetensconflict, belangenvermenging... 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Breekt de tolkopdracht af in moeilijke situaties zoals bij bedreiging of agressie 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Herhaalt de deontologische principes wanneer iets gevraagd wordt dat indruist tegen de regels van de deontologie 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Heeft aandacht voor mogelijke spraakverwarring 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Voert de opdracht volledig en getrouw uit bij een gebrek aan voorafgaande relevante info over de inhoud van de tolkopdracht 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Gaat om met een divers publiek 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Speelt in op bepaalde varianten van taal en uitspraak 	✓			
20. Gebruikt technische middelen				
<ul style="list-style-type: none"> Bedient de tolkconsole 			✓	<ul style="list-style-type: none"> Grondige kennis van technische

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt multimedia en audiomateriaal (telefoon, computer, webcam, headset, microfoon...) 			✓	middelen (multimedia, tolkapparatuur...)
<ul style="list-style-type: none"> • Lost technische problemen indien mogelijk zelf op 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Meldt defecten 		✓		
21. Organiseert en promoot de eigen dienstverlening				
<ul style="list-style-type: none"> • Levert input voor het businessplan 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van onderhandelingstechnieken • Kennis van commerciële technieken • Kennis van het businessplan
<ul style="list-style-type: none"> • Werkt een commerciële strategie uit 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Specificeert de doelgroep en de wijze waarop hij deze wil bereiken 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Bouwt een netwerk van klanten uit en onderhoudt het 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Participeert actief aan netwerkevents 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Zorgt voor een positief imago van het beroep en geeft vorm aan een duidelijke beroepsidentiteit 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt offertes op 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Onderhandelt met de klant 		✓		

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Kennis van sociale vaardigheden
- Kennis van communicatiemodellen
- Kennis van de inhoud van de tolkopdracht
- Kennis van onderhandelingstechnieken
- Kennis van commerciële technieken
- Kennis van actuele thema's (cultuur, politiek, economie, sociale en actuele thema's...)
- Kennis van administratie
- Kennis van het businessplan

- Kennis van de Dovencultuur
- Grondige kennis van het Nederlands
- Grondige kennis van lexicologische aspecten (woordenschat)
- Grondige kennis van morfologische aspecten
- Grondige kennis van syntactische aspecten
- Grondige kennis van fonologische aspecten (uitspraak)
- Grondige kennis van orthografische aspecten (spelling)
- Grondige kennis van semantische aspecten (betekenissen)
- Grondige kennis van taalvariatie (= de verscheidenheid in taalgebruik tussen mensen en groepen: standaardtaal, dialecten, sociale klasse, jongerentaal...)
- Grondige kennis van sociolinguïstiek
- Grondige kennis van pragmatiek
- Grondige kennis van conversatie- en discoursanalyse
- Grondige kennis van stijl- en taalregister
- Grondige kennis van verwantschap en contact tussen talen
- Grondige kennis van dieperliggende grammaticale structuren en verklaringen
- Grondige kennis van minstens 2 talen (ERK niveau C2):
- Grondige kennis van spreken (productie): presenteert een duidelijke, goedlopende beschrijving of redenering
- Grondige kennis van gesprekken voeren (interactie): kan zonder moeite deelnemen aan ieder gesprek en kan zichzelf vloeiend uitdrukken en de fijnere betekenisnuances precies weergeven
- Grondige kennis van luisteren: kan moeiteloos gesproken taal begrijpen, in welke vorm dan ook
- Grondige kennis van lezen: kan moeiteloos vrijwel alle vormen van de geschreven taal lezen
- Grondige kennis van schrijven: kan een duidelijke en vloeiende tekst schrijven in een gepaste stijl
- Grondige kennis van schriftelijke interactie: kan complexe brieven, verslagen of artikelen op een doeltreffende en logische wijze structureren
- Grondige kennis van uitdrukkingen en constructies
- Grondige kennis van vaktaal
- Grondige kennis van tolkvormen: consecutief tolken, simultaan tolken, fluistertolken, relaistolken, verbindingstolken
- Grondige kennis van de inhoudelijke aspecten van tolktechnieken: inleven, visualiseren, anticiperen, décalage, deverbaliseren, synthetiseren, herformuleren, parafraseren en geheugentraining
- Grondige kennis van de vormelijke aspecten van tolktechnieken: ademhalingstechniek, correct stemgebruik (volume, toonhoogte, intonatie) en beheersing van de lichaamstaal
- Grondige kennis van notitietechnieken: weergeven van ideeën, leggen van verbanden, noteren van referentiële gegevens, noteren van werkwoordstijden en modaliteit, bladschikking...
- Grondige kennis van cultuurspecifieke elementen
- Grondige kennis van metacommunicatie
- Grondige kennis van bronnenmateriaal
- Grondige kennis van actuele ontwikkelingen in relevante werkvelden
- Grondige kennis van technische middelen (multimedia, tolkapparatuur...)
- Grondige kennis van relevante wet- en regelgeving
- Grondige kennis van vergader- en tolktechnieken

- Grondige kennis van potentiële omgevingsfactoren
- Grondige kennis van de deontologische code
- Grondige kennis van de Dovengemeenschap (netwerk)
- Grondige kennis van VGT-productie: drukt zich spontaan, zeer vloeiend en precies uit
- Grondige kennis van VGT-receptie: kan zonder moeite enige vorm van VGT begrijpen, zowel in direct contact als via media (bijv. opgenomen videomateriaal)
- Grondige kennis van VGT
- Grondige kennis van lexicologische aspecten (gebarenschat)
- Grondige kennis van fonologische aspecten (productie)
- Grondige kennis van manuele en niet-manuele aspecten van VGT

Cognitieve vaardigheden

- Communiceert efficiënt met alle actoren (collega's, gebruikers, opdrachtgevers, specialisten...)
- Verplaatst zich in de leefwereld van de respectieve gebruikers
- Verplaatst zich in de communicatieve bedoeling van de respectieve gebruikers en houdt hierbij rekening met stijl en register
- Werkt efficiënt samen
- Stelt zich proactief op tegenover de collega waarmee hij samenwerkt (bijv. duotolken...)
- Bouwt een netwerk van collega-specialisten uit
- Voert de opdracht op een transparante wijze uit door inzicht te verlenen in wat hij doet en zegt
- Stelt zich steeds neutraal en objectief op voor, tijdens en na de opdracht
- Tolkt volledig en getrouw zonder toevoegingen, weglatingen of wijzigingen
- Voert enkel opdrachten uit waarvan de tolk de kwaliteitsvolle afwerking kan garanderen
- Adviseert over wetgeving en regelgeving inzake het gebruik van tolken
- Adviseert over vergadertechnieken en de aangepaste tolktechnieken
- Adviseert over de setting (licht, geluid, positie van de tolk en gesprekspartners en comfort van zitten/staan, videoconferencing, powerpointpresentaties, tolken on site...)
- Adviseert over de eventueel vereiste technische apparatuur
- Houdt een eigen planning en agenda bij
- Bewaakt de beschikbare tijd
- Treft de logistieke en materiële voorbereidingen (routes uitstippelen, bevestiging opdrachten...)
- Organiseert het administratief beheer en maakt hierbij gebruik van de meest moderne tools
- Stelt een bestelbon op of ondertekent de bestelbon van de opdrachtgever
- Evalueert zichzelf zelfstandig na iedere opdracht op deontologisch en tolktechnisch vlak en gaat professioneel om met eventuele klachten door de eigen bijdrage en keuzes te motiveren
- Gaat op een constructieve wijze om met kritiek
- Maakt gebruik van feedback en gaat er op een professionele manier mee om
- Wisselt tips en ervaringen uit met collega's om te leren van elkaars deskundigheid
- Ontwikkelt algemene kennis en inzicht in de maatschappelijke, culturele, historische en hedendaagse context, relevant voor het tolken
- Onderhoudt en verruimt de eigen kennis, attitudes en vaardigheden
- Neemt deel aan vormingsactiviteiten en peer group meetings
- Volgt de ontwikkelingen in het eigen vakgebied op

- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over fonologie, morfologie, semantiek en syntaxis en past de resultaten toe in de praktijk
- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over taalvariatie (standaardtaal, dialecten, sociale klasse, jongerentaal...) en past de resultaten toe in de praktijk
- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over taalgebruik in alledaagse praktijk (sociolinguïstiek, pragmatiek, conversatie- en discoursanalyse) en past de resultaten toe in de praktijk
- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over stijl- en taalregister en past de resultaten toe in de praktijk
- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over verwantschap en contact tussen talen en past de resultaten toe in de praktijk
- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over dieperliggende grammaticale structuren en verklaringen en past de resultaten toe in de praktijk
- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over fonologie, morfologie, semantiek en syntaxis en past de resultaten toe in de praktijk
- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over taalvariatie (standaardtaal, dialecten, sociale klasse, jongerentaal...) en past de resultaten toe in de praktijk
- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over taalgebruik in alledaagse praktijk (sociolinguïstiek, pragmatiek, conversatie- en discoursanalyse) en past de resultaten toe in de praktijk
- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over stijl- en taalregister en past de resultaten toe in de praktijk
- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over verwantschap en contact tussen talen en past de resultaten toe in de praktijk
- Bestudeert, interpreteert en verwerkt onderzoek en theorieën over dieperliggende grammaticale structuren en verklaringen en past de resultaten toe in de praktijk
- Informeert zich bij de aanvraag van de opdracht over de talen
- Informeert zich bij de aanvang over het onderwerp van de opdracht
- Informeert zich bij de aanvang over de omstandigheden van de opdracht
- Verzamelt relevante bronnen
- Selecteert relevante bronnen
- Bestudeert bronnenmateriaal (o.a. databanken, encyclopedieën, handboeken, terminologiebanken, gespecialiseerde woordenboeken...) in het kader van taalkundige competenties met het oog op een efficiënte voorbereiding van de tolkopdracht
- Leest zichzelf in de materie in
- Bouwt een woordenschat aan vaktechnische termen uit
- Luistert naar de inkomende boodschap in de brontaal
- Analyseert de inkomende boodschap in de brontaal
- Heeft inzicht in metacommunicatie (non-verbale communicatie, context, onderliggende boodschap...) om het idee achter de formulering te achterhalen
- Maakt indien nodig notities (voor referentiële gegevens, abstracte redeneringen...)
- Gebruikt een tolktechniek (notuleren, memoriseren...) aangepast aan de tolkvorm (simultaan, consecutief, verbindingstolken) om de volledige inhoud te verwerken
- Begrijpt moeiteloos gesproken taal, in welke vorm dan ook, hetzij in direct contact, hetzij via radio of tv, zelfs wanneer in een snel moedertaaltempo gesproken wordt, als er tenminste enige tijd is om vertrouwd te raken met het accent

- Leest moeiteloos vrijwel alle vormen van de geschreven taal, inclusief abstracte, structureel of linguïstisch complexe teksten, zoals handleidingen, specialistische artikelen en literaire werken.
- Neemt zonder moeite deel aan elk gesprek of discussie in VGT of in het Nederlands
- Drukt zichzelf vloeiend uit en geeft de fijnere betekenisnuances precies weer
- Presenteert een duidelijke, goedlopende beschrijving of redenering in een stijl die past bij de context en in een doeltreffende logische, academische structuur, zodat de toehoorder in staat is de belangrijke punten op te merken en te onthouden
- Schrijft een duidelijke en vloeiende tekst in een gepaste stijl
- Schrijft complexe brieven, verslagen of (wetenschappelijke) artikelen waarin een zaak wordt weergegeven in een doeltreffende, logische structuur, zodat de lezer de belangrijke punten kan opmerken en onthouden
- Schrijft samenvattingen van en kritieken op professionele of literaire werken
- Neemt deel op een duidelijke en vloeiende wijze aan schriftelijke interactie
- Gebruikt een geschikte tolktechniek (visualiseren of inleven, anticiperen, synthetiseren, herformuleren en parafraseren...) om de volledige inhoud simultaan weer te geven
- Gebruikt, indien nodig, notitietechnieken (voor referentiële gegevens...)
- Zet woordenschat, taalspecifieke uitdrukkingen en constructies van de brontaal om zodat de getolkte boodschap natuurlijk en correct aanvoelt voor de gebruikers van de doeltaal
- Zet de boodschap vlot om van de ene naar de andere taal
- Gebruikt een correcte ademhalingstechniek zodat de boodschap voor alle gesprekspartners vloeiend en samenhangend overkomt
- Hanteert een stemvolume, uitspraak en intonatie zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is
- Verzorgt de lichaamstaal zodat hij professioneel en standvastig overkomt op alle gesprekspartners
- Ontwikkelt een eigen notitiesysteem
- Onderscheidt en noteert de gedachten die een spreker mondeling weergeeft
- Noteert de verbanden tussen de verschillende gedachten via verbindingswoorden (bijv. verbindingswoord 'omdat' drukt een logisch gevolg uit)
- Noteert referentiële gegevens (bijv. data, cijfers, tijdstippen...)
- Noteert werkwoordstijden
- Noteert modale werkwoorden (bijv. onderscheid mogen, moeten, willen, kunnen)
- Heeft aandacht voor mogelijke spraakverwarring
- Voert de opdracht volledig en getrouw uit bij een gebrek aan voorafgaande relevante info over de inhoud van de tolkopdracht
- Speelt in op bepaalde varianten van taal en uitspraak
- Werkt een commerciële strategie uit
- Specificeert de doelgroep en de wijze waarop hij deze wil bereiken
- Bouwt een netwerk van klanten uit en onderhoudt het
- Participeert actief aan netwerkevents
- Zorgt voor een positief imago van het beroep en geeft vorm aan een duidelijke beroepsidentiteit
- Stelt offertes op
- Levert input voor het businessplan
- Informeert over de rol en de functie van de tolk VGT
- Vult tijdig de prestaties aan
- Verwerft inzicht in de theoretische modellen uit de tolkwetenschap en de interculturele communicatie

- Reflecteert kritisch over de theoretische modellen uit de tolkwetenschap en de interculturele communicatie
- Maakt kritisch gebruik van courante modellen en strategieën bij het tolken
- Bouwt een gebarenschat aan vaktechnische termen uit
- Legt thematische videolijsten aan
- Tolkt achtergrondgeluiden (telefoongerinkel, naderende voetstappen, brandalarm, emotie die doorklinkt in stem, buitenlands accent,...)
- Kijkt naar de inkomende boodschap in de brontaal
- Analyseert de inkomende boodschap in de brontaal
- Achterhaalt het idee achter een bepaalde formulering door het inzichtelijk aanwenden van gebarenschat, uitdrukkingen en constructies
- Achterhaalt het idee achter een bepaalde formulering door het inzichtelijk begrijpen van cultuurspecifieke elementen
- Heeft inzicht in metacommunicatie (context, onderliggende boodschap,..) om het idee achter de formulering te achterhalen
- Maakt indien nodig notities (voor referentiële gegevens, abstracte redeneringen,...)
- Gebruikt een tolktechniek (notuleren, memoriseren,...) aangepast aan de tolkvorm (simultaan, consecutief, verbindingstolken) om de volledige inhoud te verwerken
- Begrijpt moeiteloos VGT, in welke vorm dan ook, hetzij in direct contact, hetzij via video, zelfs wanneer in een snel moedertaaltempo gebaard wordt, als er tenminste enige tijd is om vertrouwd te raken met het accent en taalvarianten
- Maakt bij receptie van de brontekst in VGT gebruik van contextuele, grammaticale en lexicale aanwijzingen om daaruit houdingen, stemmingen en intenties af te leiden en te anticiperen op het vervolg
- Begrijpt complexe technische informatie, zoals bedieningsvoorschriften en specificaties van vertrouwde producten en diensten
- Vat informatie die afkomstig is uit verschillende bronnen (live of vastgelegd) samen, reconstrueert argumenten en doet hiervan samenhangend verslag.
- Gebruikt verschillende taalvormen i.f.v. de situaties, gesprekspartners
- Presenteert complexe en ongewone onderwerpen trefzeker, met zelfvertrouwen en duidelijk in VGT aan een publiek dat er niet mee vertrouwd is
- Produceert samenhangende tekst en maakt daarbij volledig en gepast gebruik van uiteenlopende ordeningspatronen en een breed scala van cohesie bevorderende elementen in VGT
- Heeft inzicht in een breed scala van opgenomen en uitgezonden videomateriaal, met inbegrip van enig niet-standaard taalgebruik, het herkennen van fijnere details zoals impliciete houdingen van en verhoudingen tussen gebaarders
- Geeft aan wie er getolkt wordt
- Geeft non-verbaal aan dat er actief geluisterd wordt
- Wisselt vlot tussen beide modaliteiten
- Varieert intonatie, legt de juiste nadruk en prosodie in zinnen en heeft een heldere en duidelijke articulatie in VGT, zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is
- Kiest een toepasselijke frase uit een paraat scala van gespreksfuncties om zijn opmerkingen zo in te leiden dat de aandacht van de geadresseerden wordt getrokken, of om tijd te winnen en de aandacht vast te houden tijdens het nadenken.
- Gebruikt een geschikte tolktechniek (visualiseren of inleven, anticiperen, synthetiseren, herformuleren en parafraseren...) om de volledige inhoud weer te geven
- Gebruikt, indien nodig, notitietechnieken (voor referentiële gegevens...)

- Zet woordenschat, taalspecifieke uitdrukkingen en constructies van de brontaal om zodat de getolkte boodschap natuurlijk en correct aanvoelt voor de gebruikers van de doeltaal
- Vraagt bij onduidelijkheid herhaling of extra uitleg
- Geeft cultuurspecifieke elementen en metacommunicatie weer
- Geeft aan wie er getolkt wordt
- Geeft non-verbaal aan dat er actief geluisterd wordt
- Zet de boodschap vlot om van de ene naar de andere taal
- Wisselt vlot tussen beide modaliteiten
- Gebruikt een correcte ademhalingstechniek zodat de boodschap voor alle gesprekspartners vloeiend en samenhangend overkomt
- Hanteert een stemvolume, uitspraak en intonatie zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is
- Varieert intonatie, legt de juiste nadruk en prosodie in zinnen en heeft een heldere en duidelijke articulatie in VGT, zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is
- Kiest een toepasselijke frase uit een paraat scala van gespreksfuncties om zijn opmerkingen zo in te leiden dat de aandacht van de geadresseerden wordt getrokken, of om tijd te winnen en de aandacht vast te houden tijdens het nadenken.
- Verzorgt de lichaamstaal zodat hij professioneel en standvastig overkomt op alle gesprekspartners
- Gebruikt een geschikte tolktechniek (visualiseren of inleven, anticiperen, synthetiseren, herformuleren en parafraseren...) om de volledige inhoud simultaan weer te geven
- Gebruikt indien nodig notitietechnieken (voor referentiële gegevens...)
- Zet woordenschat, taalspecifieke uitdrukkingen en constructies van de brontaal om zodat de getolkte boodschap natuurlijk en correct aanvoelt voor de gebruikers van de doeltaal
- Geeft cultuurspecifieke elementen en metacommunicatie weer
- Geeft aan wie er getolkt wordt
- Geeft non-verbaal aan dat er actief geluisterd wordt
- Zet de boodschap vlot om van de ene naar de andere taal
- Wisselt vlot tussen beide modaliteiten
- Gebruikt een correcte ademhalingstechniek zodat de boodschap voor alle gesprekspartners vloeiend en samenhangend overkomt
- Hanteert een stemvolume, uitspraak en intonatie zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is
- Varieert intonatie, legt de juiste nadruk en prosodie in zinnen en heeft een heldere en duidelijke articulatie in VGT, zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is
- Kiest een toepasselijke frase uit een paraat scala van gespreksfuncties om zijn opmerkingen zo in te leiden dat de aandacht van de geadresseerden wordt getrokken, of om tijd te winnen en de aandacht vast te houden tijdens het nadenken.
- Verzorgt de lichaamstaal zodat hij professioneel en standvastig overkomt op alle gesprekspartners
- Gebruikt een geschikte tolktechniek (visualiseren of inleven, anticiperen, synthetiseren, herformuleren en parafraseren...) om de volledige inhoud simultaan weer te geven
- Gebruikt indien nodig notitietechnieken (voor referentiële gegevens...)
- Zet woordenschat, taalspecifieke uitdrukkingen en constructies van de brontaal om zodat de getolkte boodschap natuurlijk en correct aanvoelt voor de gebruikers van de doeltaal
- Geeft cultuurspecifieke elementen en metacommunicatie weer
- Geeft aan wie er getolkt wordt

- Geeft non-verbaal aan dat er actief geluisterd wordt
- Zet de boodschap vlot om van de ene naar de andere taal
- Wisselt vlot tussen beide modaliteiten
- Gebruikt een correcte ademhalingstechniek zodat de boodschap voor alle gesprekspartners vloeiend en samenhangend overkomt
- Hanteert een stemvolume, uitspraak en intonatie zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is
- Varieert intonatie, legt de juiste nadruk en prosodie in zinnen en heeft een heldere en duidelijke articulatie in VGT, zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is
- Kiest een toepasselijke frase uit een paraat scala van gespreksfuncties om zijn opmerkingen zo in te leiden dat de aandacht van de geadresseerden wordt getrokken, of om tijd te winnen en de aandacht vast te houden tijdens het nadenken.
- Verzorgt de lichaamstaal zodat hij professioneel en standvastig overkomt op alle gesprekspartners
- Gebruikt een geschikte tolktechniek (visualiseren of inleven, anticiperen, synthetiseren, herformuleren en parafraseren...) om de volledige inhoud simultaan weer te geven
- Gebruikt indien nodig notitietechnieken (voor referentiële gegevens...)
- Zet woordenschat, taalspecifieke uitdrukkingen en constructies van de brontaal om zodat de getolkte boodschap natuurlijk en correct aanvoelt voor de gebruikers van de doeltaal
- Geeft cultuurspecifieke elementen en metacommunicatie weer
- Geeft aan wie er getolkt wordt
- Geeft non-verbaal aan dat er actief geluisterd wordt
- Zet de boodschap vlot om van de ene naar de andere taal
- Wisselt vlot tussen beide modaliteiten
- Gebruikt een correcte ademhalingstechniek zodat de boodschap voor alle gesprekspartners vloeiend en samenhangend overkomt
- Hanteert een stemvolume, uitspraak en intonatie zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is
- Varieert intonatie, legt de juiste nadruk en prosodie in zinnen en heeft een heldere en duidelijke articulatie in VGT, zodat hij voor alle gesprekspartners verstaanbaar is
- Kiest een toepasselijke frase uit een paraat scala van gespreksfuncties om zijn opmerkingen zo in te leiden dat de aandacht van de geadresseerden wordt getrokken, of om tijd te winnen en de aandacht vast te houden tijdens het nadenken.
- Verzorgt de lichaamstaal zodat hij professioneel en standvastig overkomt op alle gesprekspartners
- Onderscheidt en noteert de gedachten die een gebaarder in VGT weergeeft
- Gebruikt idiomatische uitdrukkingen, niet-standaardtaalgebruik en taalvarianten
- Herformuleert ideeën, indien nodig
- Structureert een voordracht en past deze aan de behoeften van het publiek aan
- Gaat discreet om met alle informatie in het kader van de opdracht
- Brengt het tolkenbureau of een andere opdrachtgever op de hoogte van onregelmatigheden of problemen tijdens een opdracht of wanneer onvoorziene omstandigheden het verhinderen aanwezig te zijn op een tolkopdracht
- Geeft cultuurspecifieke elementen en metacommunicatie weer

Probleemoplossende vaardigheden

- Zoekt actief naar oplossingen

- Achterhaalt het idee achter een bepaalde formulering door het inzichtelijk aanwenden van woordenschat, uitdrukkingen en constructies
- Achterhaalt het idee achter een bepaalde formulering door het inzichtelijk begrijpen van cultuurspecifieke elementen
- Vraagt bij onduidelijkheid herhaling of extra uitleg
- Gaat ad rem en creatief om met onverwachte situaties: een spreker gebruikt een neologisme (= een taalelement dat nieuw is in een taal), een spreker spreekt te snel...)
- Voorkomt of grijpt in bij conflictsituaties
- Voorkomt misverstanden
- Onderbreekt of staakt de opdracht zodra de neutraliteit niet meer kan worden gegarandeerd zoals bij een gewetensconflict, belangenvermenging...
- Breekt de tolkopdracht af in moeilijke situaties zoals bij bedreiging of agressie
- Gaat om met een divers publiek
- Meldt defecten
- Onderhandelt met de klant
- Beslist wanneer het tolken van achtergrondgeluiden niet haalbaar is
- Bij onduidelijkheid vraagt de tolk herhaling of extra uitleg
- Bij onduidelijkheid vraagt de tolk herhaling of extra uitleg
- Vraagt bij onduidelijkheid herhaling of extra uitleg
- Herhaalt de deontologische principes wanneer iets gevraagd wordt dat indruist tegen de regels van de deontologie

Motorische vaardigheden

- Bedient de tolkconsole
- Gebruikt multimedia en audiomateriaal (telefoon, computer, webcam, headset, microfoon...)
- Lost technische problemen indien mogelijk zelf op
- Vormt de gebaren duidelijk in al hun parameters (handvorm, beweging, oriëntatie, locatie, non-manual features)
- Produceert vingerspelling volledig, correct en duidelijk aan een comfortabel afleesbaar ritme en gelijktijdig met het overeenkomstig mondbeeld

Omgevingscontext

- De werkomgeving van de tolk VGT is zeer gevarieerd. De tolk VGT werkt in internationale bedrijven en organisaties, Europese instellingen, op conferenties, in sociale/juridische/medische/... settings, in onderwijs,...
- De tolk VGT moet zich telkens opnieuw aanpassen aan de leefwereld en communicatieve bedoelingen van de klanten. De tolk moet oog hebben voor culturele eigenheden, de maatschappelijke, professionele context, de diversiteit bij dove gebarentaligen en de grote taalvariatie binnen de Vlaamse Dovengemeenschap alsook de (taal)diversiteit bij Nederlandstaligen.
- De tolk VGT dient zeer flexibel om te gaan met onverwachte wendingen in het tolkproces.
- De tolk VGT dient zelf informatie ad hoc te zoeken indien de opdrachtgever te weinig info over de inhoud van de tolkopdracht heeft gegeven.

- De tolk VGT dient op de parate kennis te kunnen terugvallen om ad hoc in te spelen op onverwachte wendingen.
- De tolk VGT handelt altijd in onvoorspelbare contexten, aangezien de tolk nooit kan weten wat de spreker of gebaarder exact zal zeggen. De tolk VGT heeft op voorhand hoogstens zicht op het onderwerp van de tolkopdracht. De tolk VGT heeft geen tijd om een collega te raadplegen tijdens het tolken aangezien het tolken meteen dient te gebeuren nadat de spreker heeft gesproken of gebaarder heeft gebaard. Bijgevolg dient de tolk VGT volledig autonoom te functioneren en is enkel de tolk verantwoordelijk voor alle genomen beslissingen in kader van het tolken van de gesproken boodschap of de boodschap in VGT.
- Taal staat niet stil. Taal is continu in evolutie. Bijgevolg dient een tolk taalkundig onderzoek op te volgen en steeds nieuwe strategieën te ontwikkelen en toe te passen in de praktijk naar aanleiding van de evoluties in de talen. Voor VGT in het bijzonder moet de tolk VGT zich voortdurend en zelfstandig informeren over de versnelde ontwikkeling van de taal om zijn kennis te onderhouden en uit te breiden, aangezien de tolk VGT nauwelijks naslagwerken heeft om te raadplegen.
- De maatschappij is een terrein dat continu in beweging is. Veranderingen in de maatschappij hebben een impact op de taal, bijv. het ontstaan van nieuwe woorden door maatschappelijke evoluties. De tolk VGT dient ook hierover up to date te blijven en dient strategieën te ontwikkelen om met deze veranderingen om te gaan en te implementeren in de praktijk.
- Het tolken is veel meer dan woorden weergeven in een andere taal: het is een zeer specifieke vorm van intermenselijke communicatie, waarbij rekening moet gehouden worden met tal van niet-talige factoren (culturele, linguïstische, sociale, persoonsgebonden...). Het is een soort van bemiddeling tussen verschillende talen, culturen en gemeenschappen van beide gesprekspartners. Dit vereist specifieke sociale, communicatieve en empathische vaardigheden.
- Tolken vereist een zeer hoge stressbestendigheid. De tolk VGT werkt altijd onder tijdsdruk. De tolk kan de uiting in de brontaal slechts één keer beluisteren of bekijken en de tolk VGT moet ze nagenoeg onmiddellijk omzetten naar de doeltaal. Er is weinig of geen tijd voor revisie, correctie of overleg met een collega.
- Het tolken verloopt niet altijd in ideale omstandigheden. Soms is het voor de tolk VGT onmogelijk om een geschikte positie in te nemen tussen de gesprekspartners, of kan de tolk zich moeilijk concentreren door storende omgevingsgeluiden.
- Regelmatig gebeurt het tolken telefonisch of via andere multimedia .
- De professionele uitvoering van een tolkopdracht bepaalt de uitstraling van het beroep tolk VGT en bijgevolg bepaalt iedere individuele tolk het collectieve eindresultaat, zijnde een gesproken boodschap of een boodschap in VGT die getrouw en volledig omgezet is naar een andere taal, zodat de communicatie tussen gesprekspartners correct en efficiënt kan verlopen
- Het taalgebruik van de tolk VGT en zijn professionele uitvoering van een tolkopdracht beïnvloeden eveneens het beeld dat een horende gesprekspartner zich vormt van de dove persoon.
- Een tolk VGT werkt vaak alleen. Bij langdurige opdrachten wordt een duotolk ingeschakeld. Hierbij functioneert iedere tolk autonoom, maar zal iedere tolk na ongeveer 10 minuten afgewisseld worden door een andere tolk VGT omwille van het zeer intensieve karakter van het tolken. Iedere tolk VGT neemt de eindverantwoordelijkheid op voor de getolkte boodschap . Soms wordt er ook samengewerkt met een tolk gesproken taal en moet vooraf aan de tolkopdracht afgesproken worden hoe de samenwerking zal verlopen.

- Via de opdrachtgever ontvangt de tolk VGT praktische gegevens over de opdracht (adres, uur, contactpersoon...).
- De tolk VGT dient de nodige flexibiliteit aan de dag te leggen en zich veelvuldig te verplaatsen voor zijn tolkopdrachten. Een opdracht zal geen gehele dag in beslag nemen, waardoor de tolk VGT voor meerdere klanten dient te tolken op eenzelfde dag.
- De tolk VGT heeft oog voor zelfzorg om RSI te voorkomen.
- De tolk VGT kiest zijn positie zodanig dat er visueel contact is met de dove persoon en hij tegelijk de horende persoon duidelijk kan horen. Daarbij waakt de tolk VGT erover de natuurlijke dynamiek tussen de gesprekspartners niet te verstoren door zijn positie.
- De tolk VGT dient te beslissen of hij best staand of zittend tolkt in een gegeven situatie.
- De tolk VGT gaat na of de verlichting in de ruimte voldoende is (de tolk VGT moet voldoende in het licht zitten of staan) of gaat zelf de beste optie na in een situatie waarin het niet mogelijk is om de belichting aan te passen.
- De tolk VGT zorgt ervoor dat hijzelf en de dove tolkgebruiker niet voor een raam of andere lichtbron zitten.
- De tolk VGT beperkt de visuele afleiding achter en in zijn nabije omgeving tot een minimum, alsook in de omgeving van de dove tolkgebruiker.
- De tolk VGT draagt aangepaste kledij in functie van de opdracht om er voor te zorgen dat de gebaren duidelijk kunnen worden afgelezen door de dove klant.
- De tolk VGT geeft aan wie spreekt, geeft achtergrondlawaai mee,...

Handelingscontext

- De tolk VGT tolkt bijna steeds simultaan vanuit de moedertaal naar de vreemde taal en vanuit de vreemde taal naar de moedertaal. Dit neemt niet weg dat ook andere tolkvormen kunnen voorkomen.
- De tolk VGT is een bimodale tolk en werkt en wisselt voortdurend tussen de visueel-gestuele modaliteit (VGT) en de auditief-verbale modaliteit (gesproken taal).
- De tolk VGT staat tijdens de tolkopdracht permanent ter beschikking van de opdrachtgever
- Het tolken gebeurt zeer nauwkeurig en vereist een zeer sterke concentratie.
- Het tolken vereist continue aandacht omdat de boodschap in de brontaal maar eenmalig beluisterd kan worden. Deze continue aandacht moet aanwezig zijn tijdens de gehele opdracht. Omwille van het mentaal inspannende karakter van het tolken, mag een tolk VGT maximum één uur aaneensluitend tolken. Daarna heeft de tolk VGT nood aan een pauze.
- De tolk VGT dient tijdens het tolken op autonome wijze, binnen een tijdspanne van enkele seconden, innovatieve oplossingen te bedenken en uit te voeren bij onder andere volgende problemen: neologismen, een spreker die te snel spreekt, een spreker die een voorbereide tekst afratelt, een gebarentalige persoon die een andere taalvariant dan de tolk VGT gebruikt, een gebarentalige persoon die snel gebaart,.....
- Bij de uitoefening van het beroep moet hij steeds de deontologische code naleven
- De tolk VGT moet omzichtig omgaan met verkregen informatie en rekening houden met de privacy van de klant.
- Bij de uitoefening van het beroep kan de tolk VGT geconfronteerd worden met conflictsituaties. De tolk VGT moet gepast reageren in deze onvoorziene en onvoorspelbare situaties.
- De tolk VGT dient zeer flexibel te zijn, indien de opdrachtgever te weinig info over de inhoud van de tolkopdracht heeft gegeven

- De tolk VGT wisselt op constructieve en gebruiksvriendelijke wijze info uit met klanten, collega's en derden. De tolk VGT moet goed aanvoelen wanneer een boodschap afgerond is of onderbroken kan worden om te tolken. De tolk VGT moet ook kunnen aangeven wanneer de maximale lengte om kwaliteitsvol te werken, bereikt is. Algemeen wordt aangenomen dat er na maximum 4 tot 5 minuten getolkt moet kunnen worden.
- De tolk VGT dient zichzelf commercieel te positioneren en de nodige assertiviteit aan de dag te leggen. Het deelnemen aan netwerkevents is essentieel om de klantenportefeuille uit te bouwen.
- De tolk VGT heeft altijd aandacht voor een verzorgd en professioneel uiterlijk en past het eigen voorkomen aan de setting van de tolkopdracht aan
- De tolk VGT gebruikt de technische middelen zorgvuldig en nauwkeurig
- De tolk VGT dient zich ervan bewust te zijn dat communicatie via een tolk VGT voor horende mensen ongewoon en onwennig kan zijn. De tolk VGT kan hier op een professionele manier mee omgaan zonder de natuurlijke dynamiek van de communicatie tussen de dove en horende gesprekspartner te verstoren.
- De tolk VGT informeert de gesprekspartners op een professionele manier over zijn verantwoordelijkheden en functie als tolk.

Autonomie

Is zelfstandig in

- Het uitvoeren van de eigen werkzaamheden
- Het opbouwen van een ruime algemene kennis, inclusief op de hoogte blijven van de actualiteit in de relevante werkvelden
- Het zichzelf informeren (bij een nieuwe opdracht) over de talen, het onderwerp en de omstandigheden van de opdracht
- Het zichzelf inwerken in de materie (aard materie verschilt per opdracht) waarbij relevante bronnen verzameld en geselecteerd worden en specialistisch bronnenmateriaal gehanteerd wordt (o.a. databanken, encyclopedieën, handboeken, terminologiebanken...)
- Het bestuderen, interpreteren, verwerken en toepassen van onderzoeksgegevens en theorieën over de moedertaal en twee vreemde talen
- Het toepassen van innovatieve oplossingen bij onder andere volgende problemen: neologismen, een spreker die te snel spreekt, een gebaarder die te snel gebaart, nieuwe concepten/gebarenlexicon in de Vlaamse Gebarentaal, hiaten in VGT,...
- Het correct, volledig en vloeiend overbrengen van een boodschap, inclusief alle fijnere betekenisnuances, tussen twee partijen die een andere taal spreken
- Het vlot wisselen tussen twee talen en de twee modaliteiten
- Het hanteren en beheersen van een ruim gamma aan tolktechnieken (visualiseren, synthetiseren, anticiperen, décalage, deverbaliseren, herformuleren, parafraseren...)
- Het tolken in verschillende tolkvormen (simultaan, consecutief, fluistertolken, relaistolken, verbindingstolken)
- Het hanteren van een correct stemvolume, uitspraak en intonatie in kader van de verstaanbaarheid voor het horende doelpubliek de toehoorders
- Het hanteren van een correct afgewerkte productie van VGT (register, intonatie,...) voor het dove doelpubliek
- Het hanteren van een verzorgde lichaamstaal waarbij professionaliteit centraal staat
- Het vragen om herhaling of extra uitleg bij onduidelijkheden tijdens de tolkopdracht

- Het bewaken van de beschikbare tijd en aangeven wanneer de beschikbare tijd overschreden dreigt te raken (tolk geeft tijdens de opdracht aan, indien opdracht te lang dreigt te duren; tolk wordt voor een bepaalde tijd ingehuurd)
- Het opstellen van de eigen planning
- Het opbouwen van een netwerk met collega-specialisten
- Het deelnemen aan vormingsactiviteiten en peer group meetings
- Het ontwikkelen en uitvoeren van een commerciële strategie
- Het kunnen omgaan met onverwachte omstandigheden (te weinig info over tolkopdracht, vraag voor tolkopdracht pas een dag op voorhand krijgen...)
- Het kunnen omgaan met en ingrijpen bij conflictueuze situaties

Is gebonden aan

- De deontologische code
- De beroepsethiek
- De inhoud van de opdracht

Doet beroep op

- Relevante bronnen en relevante tools

Verantwoordelijkheid

- Bouwt een netwerk uit met gebruikers, collega's en andere actoren
- Handelt professioneel en volgens deontologische principes
- Adviseert de (potentiële) gebruiker
- Plant en organiseert de tolkopdracht
- Bouwt actief eigen deskundigheid op
- Onderzoekt taalkundige fenomenen en theorieën binnen de moedertaal
- Onderzoekt taalkundige fenomenen en theorieën binnen twee vreemde talen waaronder VGT
- Bereidt de tolkopdracht voor
- Doet research in functie van de tolkopdracht
- Verwerkt de gesproken boodschap in de brontaal
- Verwerkt de VGT-boodschap in de brontaal
- Handelt als een vaardig gebruiker van niveau C2
- Tolkt simultaan
- Tolkt consecutief
- Treedt op als fluistertolk
- Treedt op als relaistolk
- Treedt op als verbindingstolk
- Hanteert een notitietechniek
- Gaat om met onvoorziene omstandigheden
- Gebruikt technische middelen
- Organiseert en promoot de eigen dienstverlening

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Er zijn geen wettelijke attesten of voorwaarden verplicht.

Bijkomende attesten

Voor het uitoefenen van bepaalde werkzaamheden en/of in bepaalde contexten kunnen bepaalde attesten en/of certificaten nodig of wenselijk zijn:

- uitoefening van het beroep van gerechtstolk zoals bepaald in Wet van 10 april 2014 tot wijziging van verschillende bepalingen met het oog op de oprichting van een nationaal register voor gerechtsdeskundigen en tot oprichting van een nationaal register voor beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

In België zijn er momenteel 150 tolken Vlaamse Gebarentaal werkzaam.

Vacatures

VDAB beschikt niet over specifieke gegevens voor de tolk VGT.

I. Aantal vacatures (in het 'normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten' en indien beschikbaar het aantal vacatures voor uitzendopdrachten) en aandeel in de sector

i. Spreiding over de betrokken sectoren

Ontvangen vacatures														Openstaande vacatures		
CC5250 Tolk	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL	
NEC zonder <u>uitzendopdr.</u>																
21. Diensten aan personen							3									3
26. Maatschappelijke dienstverlening										1						1
27. Overige dienstverlening																
Totaal							3			1						4
Uitzendopdrachten																
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	5	4	2	10		1	1		2	9		1	2	4	41	1
28. Onbepaald									7						7	
Totaal	5	4	2	10		1	1		9	9		1	2	4	48	1
NEC zonder Uitzendopdrachten via wervings- en selectiekantoren																
20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling					1				4				2		7	1
Totaal					1				4				2		7	1
Totaal CC5250 Tolk	5	4	2	10	1	1	4		13	10		1	4	4	59	2

ii. Aantal openstaande vacatures (aantal, spreiding, evolutie)

- Openstaande vacatures (aantal, evolutie)

Jaartal	Jan 2019	Feb 2019	Maart 2019	April 2019	Mei 2019	Juni 2019	Juli 2019	Aug 2019	Sept 2019	Okt 2019	Nov 2019	Dec 2019
NEC zonder uitzendopdr.	4	3	4									
Uitzendopdr.	2	6	3	3	4	7	3	2	5	1	1	1
TOTAAL	6	9	7	3	4	7	3	2	5	1	1	1

- Openstaande vacatures (aantal, spreiding)

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St-Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL
NEC zonder uitzendopdr.					1										1
Uitzendopdrachten										1					1
TOTAAL					1					1					2

II. Evolutie van het aantal vacatures (in de tijd)

Jaartal	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
NEC zonder uitzendopdr.	2	1	3	3		6	5
Uitzendopdr.	2	6	14	37	86	63	53
TOTAAL	4	7	17	40	86	69	58

III. Spreiding van het aantal vacatures per provincie en/of regio

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	Totaal
NEC zonder uitzendopdr.							3			1					4
Uitzendopdr.	5	4	2	10		1	1		9	9		1	2	4	48
TOTAAL	5	4	2	10		1	4		9	10		1	2	4	52

IV. Aantal niet werkende werkzoekenden

Beroep	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	TOTAAL
TOTAAL	76	25	15	34	19	9	11	12	11	59	22	17	14	324

Dit beroep is geen knelpuntberoep.

4. Samenhang

Tolk

Tolk VGT